

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Новомажарівського
закладу дошкільної освіти
(ясел - садка) «Барвінок»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району
Харківської області

Жанна ДОРОНІНА
«29» серпня 2025 року

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Новомажарівського закладу дошкільної освіти
(ясел - садка) «Барвінок»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району
Харківської області

на 2025/2026 навчальний рік

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
протокол № 1 від 29.08.2025

Пояснювальна записка
до робочого навчального плану
на 2025/2026 навчальний рік

Новомажарівського закладу дошкільної освіти
(ясел - садка) «Барвінок»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району
Харківської області

Робочий навчальний план розроблено на виконання:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145- VIII;
- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»
- Закону України «Про охорону дитинства»
- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії мобінгу (цькуванню)» від 16.11.2022 № 2759-IX
- УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 64/2022 від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- Указ Президента України від 14 липня 2025 року № 478/2025 "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”.
- Концепція Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1233-р);
- Концепцію безпеки закладів освіти (ухвалено розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 301-р.);
- Конвенції про права дитини (Конвенція була прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 20 листопада 1989 року і набрала чинності у вересні 1990 року. Ця Конвенція була ратифікована Постановою Верховної Ради України №789XII (78912) від 27 лютого 1991 року та набула чинності для України 27 вересня 1991 року)
- Положення про заклад дошкільної освіти (затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 86)
- Протокол № 13 засідання Ради оборони Харківської області від 01 липня 2025 року.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2025 року № 872 «Про Єдину державну електронну базу з питань освіти»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 07 липня 2025 року № 816 «Деякі питання діяльності закладів дошкільної освіти та пансіонів закладів освіти»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 07 липня 2025 року № 818 «Деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2025 року № 611 «Про внесення змін у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року № 1298».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 травня 2025 року № 432-р «Про схвалення Концепції цифрової гігієни дітей дошкільного віку».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 року № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти».

- згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) (затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33);
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2025 року № 926 «Про затвердження Положення про дистанційну форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2025 року за № 996/44402, (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 949 від 30.06.2025).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 23 червня 2025 року № 895 «Про затвердження Положення про форму здобуття дошкільної освіти — педагогічний патронаж», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2025 року за № 995/44401, (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 946 від 27.06.2025).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28 травня 2025 року № 786 «Про затвердження Положення про сімейну (домашню) форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2025 року за № 998/44404.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2025 року № 747 «Про затвердження Положення про очну (денну) форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 червня 2025 року за № 991/44397.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2025 року № 746 «Про затвердження Положення про мережеву форму здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 червня 2025 року за № 990/44396.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 березня 2025 року № 474 «Про затвердження Положення про асистента дитини з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 квітня 2025 року за № 519/43925 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 553 від 08 квітня 2025 року).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 04 березня 2025 року № 407 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 14 лютого 2025 року № 249 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних, комунальних закладів освіти для здобуття дошкільної освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 березня 2025 року за № 477/43883.
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 грудня 2024 року № 1713 «Про затвердження Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту» **Набирає чинності з 1 вересня 2025 року.**
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2023 року № 1351 «Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2023 року за № 1682/40738 (із змінами).
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 березня 2016 року № 234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2016 року за № 563/28693 (із змінами, внесеними згідно наказом Міністерства охорони здоров'я № 1371 від 01 серпня 2022 року).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України»,
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»
- Лист Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2024 року №1/13007-24 «Про методичні рекомендації щодо соціалізації та інтеграції дітей внутрішньо переміщених осіб у громадах».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 27 жовтня 2023 року № 1/16742-23 «Про застосування державної мови у сфері освіти».

- Лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 07 липня 2025 року № 21/08-586 «Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти України в 2025/2026 навчальному році».
- Лист Директорату дошкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України від 04 вересня 2024 року № 6/668-24 «Про методичні рекомендації» щодо безбар'єрності освітніх послуг у закладах дошкільної освіти, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 26.07. 2022 № 1/8462 – 22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану»
- Лист Міністерства освіти і науки України від 29.05. 2024 № 1/11233 – 25 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо - зимового періоду 2025/2026 року»;
- Листів Міністерства освіти і науки України:
- * від 24.01.2007 № 1/9-36 «Про режим роботи в дошкільних навчальних закладах»;
 - * від 04.10.2007 № 1/9-583 «Про систему роботи з дітьми, які не відвідують дошкільні навчальні заклади»;
 - * від 17.12.2008 № 1/9-811 «Про здійснення соціального-педагогічного патронату»;
 - * від 16.08.2010 №1/9 - 563 «Фізичний розвиток дітей в умовах дошкільного навчального закладу»;
 - * від 27.09.2010 № 1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку»;
 - * від 29.07.2011 № 1/9 - 577 «Про організацію короткотривалого перебування дітей у дошкільних навчальних закладах»;
 - * від 20.05.2015 №1/9 – 249 «Щодо організації освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році»;
 - * від 16.03.2012 №1/9-198 «Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період»,
 - * від 28.05.2012 №1/9-413 «Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період»,
 - * від 18.09.2014 № 1/9-473 «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів»,
 - * від 02.09.2016 № 1/9-454 «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»,
 - * від 02.09.2016 № 1/9-456 «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах»,
 - * від 20.10.2016 № 1/9-561 «Щодо організації роботи дошкільних навчальних закладів по ознайомленню дітей із народними традиціями, святами та обрядами»,
 - * від 25.07.2016 № 1/9-396 «Про організацію національно - патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах»,
 - * від 11.10.2017 № 1/9-546 «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців»,
 - * від 19.04.2018 № 1/9-249 «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти»,
 - * від 14.02.2019 № 1/11-1491 «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти»;
 - * від 09.12.2019 № 1/9-750 «Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти»,
 - * від 12.12.2019 № 1/9 -765 «Щодо організації медико-педагогічного контролю на заняттях з фізкультури в закладах дошкільної освіти»,
 - * від 07.07.2021 № 1/9 – 344 «Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік»,
 - * від 06.03.2022 № 1/3371 - 22 «Про організацію освітнього процесу»,
 - * від 17.03.2022 № 1/3475-22 «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб».
 - * від 02.04.2022 № 1/3845 - 22 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»

та Методичні рекомендації «Щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану»,

* від 26.07.2022 № 1/8462 – 22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану»

та Інструктивно-методичні матеріали щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності,

* від 22.03.2023 № 1/3991 – 23 «Про дотримання правил безпеки під час освітнього процесу в закладах освіти»;

* від 31.05.2023 № 1/1798 – 23 « Про організацію діяльності закладів дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану »,

* від 20.06.2023 № 1/8820 – 23 « Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів»;

* від 28.08.2025 № 1/17853-25 «Щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 навчальному році»;

* від 16.03.2021 № 1/9-148 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти»,

- Використовуються навчальні видання рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році розміщені на сайті Міністерством освіти і науки України,

- Положеннями Статуту закладу дошкільної освіти та інших чинних нормативно- правових документів в сфері освіти.

Діяльність Новомажарівського закладу дошкільної освіти (ясел - садка)

«Барвінок» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області у 2025/2026 навчальному році продовжується в умовах воєнного стану.

Освітній процес у закладі дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році буде організовано у дистанційній формі.

Організація дистанційної форми здобуття освіти вихованців

У процесі організації освітньої діяльності в дистанційному форматі керівники ЗДО мають:

- організувати навчання та надавати методичну підтримку педагогічним працівникам щодо дистанційної роботи з дітьми;
- забезпечити педагогів необхідним обладнанням та доступом до інтернету;
- організувати психолого-педагогічну підтримку та супровід усіх учасників освітнього процесу.

Педагогічний колектив має заздалегідь спланувати змістовий контент роботи, що відвертатиме увагу дітей від хвилювань, страхів та сприятиме зниженню тривожності;

- контролювати систематичність організації освітнього процесу з дітьми раннього та дошкільного віку.

Пріоритетними напрямками роботи ЗДО у новому 2025/2026 навчальному році є:

- Формування особистісної компетентності дітей дошкільного віку.
- Гарантування безпеки освітнього середовища;
- Доступність і якість освіти для всіх дітей, зокрема, дітей з ООП та дітей–ВПО.
- Удосконалювати роботу щодо формування основ безпечної поведінки, стресостійкості та здорового способу життя шляхом цілісного, системного, послідовного запровадження освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Організація та зміст освітнього процесу закладу дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році буде здійснюватися відповідно до власної концепції та інваріантним складником за пріоритетними освітніми напрямками:

- «Мовлення дитини»;
- «Дитина в сенсорно - пізнавальному просторі»;
- «Гра дитини»;

варіативним складником за пріоритетним освітнім напрямком:

- «Дитина в соціумі. Соціально – фінансова грамотність»

Мова навчання: українська.

У 2025/2026 навчальному році реалізація **інваріантного складника** робочого навчального плану забезпечує виконання завдань:

- Базового компоненту дошкільної освіти (затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33),

- **Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина»** (лист МОН України № 1/11- 4960 від 23.07.2020), автор В.Г. Беленька, видавництво «Київ», 2020,

- витяг з протоколу № 8 засідання експертної комісії з дошкільної педагогіки та психології від 28.08.2025 про продовження грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України об'єкту гримування – «ДИТИНА» освітня програма для дітей від 2 до 7 років (колектив авторів Київського столичного університету імені Бориса Грінченка) продовжено строк дії грифа до 01.07.2028)

Під час дистанційного навчання –

проводити дистанційне навчання у таких режимах:

синхронному (у формі онлайн-заняття). Такі заняття, у разі згоди батьків, з дітьми молодшого та середнього дошкільного віку мають тривати не більше

10 хвилин, старшого дошкільного віку — 15 хвилин. Під час заняття слід обов'язково звертати увагу на налаштування веб - камери - вона має бути встановлена на рівні очей або трохи вище, щоб діти бачили очі педагога;

асинхронному (запис відео заняття та передача його батькам для самостійного опрацювання дітьми). Під час зйомки варто прагнути до створення коротких і дидактично продуманих відеороликів, дозвано використовувати переходи та анімацію.

Організація ефективної взаємодії з учасниками освітнього процесу

Ключовою передумовою налагодження ефективного та дієвого освітнього процесу є партнерська взаємодія між батьками та педагогічним колективом. Аби організувати ефективну взаємодію всіх учасників освітнього процесу можна використовувати різноманітні онлайн сервіси та ресурси, зокрема:

сайт закладу освіти. Для якісного функціонування слід постійно оновлювати й поповнювати інформаційне наповнення сайту, розмістити на ньому завдання і рекомендації для батьків щодо роботи з дітьми, створити віртуальну бібліотеку з добіркою освітніх ресурсів;

оптимальні канали комунікації для здійснення кожного конкретного завдання, проведення індивідуальних консультацій з фахівцями (відеоконференція, форум, чат, блог, електронна пошта, анкетування, соціальні мережі тощо);

месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) для оперативного спілкування з батьками;

електронні платформи Zoom, Google Meet, Google Classroom, Microsoft Teams тощо.

Під час очного навчання (коли вихованці перебуватимуть в закладі дошкільної освіти) для них організовано освітню діяльність за різними формами:

- за спрямованістю змісту (предметна, спеціальна, інтегрована, комплексна);

- за дидактичними цілями на формування нових знань (предметна, навчально-ігрова, навчально-пізнавальна),

- на закріплення засвоєних знань (інтегрована, комплексна, навчально-ігрова, сюжетно-ігрова, ігрова),

- контрольно-оціночна (інтегрована, комплексна, предметна, заняття-змагання, вікторина, конкурс, турнір);

- за способом організації: групова, індивідуально - групова, індивідуальна.

- використання комп'ютерних технологій для виховання, навчання та розвитку дітей дошкільного віку (відповідно до розділу XII Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів):

* тривалість безперервної роботи перед монітором комп'ютера для дітей 5- річного віку не має перевищувати 10 хв.

* максимальна кратність роботи протягом тижня для дітей 5 і 6 років -2 рази.

Дні тижня, в які доцільно працювати з комп'ютером:

• вівторок, четвер — оптимальні дні;

- понеділок — можливо використовувати гаджети;
- п'ятниця — не рекомендовано.

Рекомендований для занять час дня:

- перша половина — оптимально;
- друга половина — допустимо.

Місце в 25-хвилинному занятті — середина заняття, між ввідною і заключною частинами.

Обов'язково, перед і після роботи за комп'ютером, робити спеціальну гімнастику для очей та опорно - рухового апарату, м'язів тулуба, особливо спини, що знаходяться в статичному стані; м'язів кисті працюючої руки.

У роботі з дітьми використовуються: розвивальні комп'ютерні ігри, дидактичні комп'ютерні ігри, ігри-забави, комп'ютерні діагностичні ігри, пізнавальні відеоролики або відео фрагменти створені як самим педагогом, так і вже існуючих в інтернеті.

Планування освітнього процесу здійснюється за блочно-тематичним принципом з врахуванням режимних моментів.

Рівномірно розподіляються види активності протягом дня за розвитками в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої навчально-виховної зайнятості передбачається самостійна діяльність дітей: продуктивна праця, художня діяльність, гра, спілкування та інші.

Тривалість занять становить:

Для дітей віком	Тривалість занять
Від 1 до 3 років	10 хвилин
Від 3 до 4 років	15 хвилин
Від 4 до 5 років	20 хвилин
Від 5 до 6 років	25 хвилин

Тривалість перерв між заняттями - 10 хвилин

Тривалість проведення занять відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

Варіативний складник у закладі дошкільної освіти буде здійснюватись під час проведення гурткової роботи у різновіковій групі віком від трьох до шести (семи) років та у різновіковій групі віком від одного до трьох років (з дітьми четвертого року життя) **за Парціальною Програмою «Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку» (четвертий, п'ятий, шостий рік життя) (схвалено для використання в освітньому процесі (рішення експертної комісії з дошкільної педагогіки та психології від 25 червня 2021 року (протокол № 3)) № 1.0008- 2021 у Каталогі надання графіків навчальній літературі навчальним програмам) автор Зайцева Л.І., Мелітополь, Видавничий будинок - 2021.**

Заняття гуртка проводитиметься в другій половині дня:

для дітей віком від 3 до 4 років - 1 раз на тиждень, тривалістю 15 хвилин;

для дітей віком від 4 до 5 років - тривалістю 20 хвилин, а для дітей від 5 до 6 років - тривалістю 25 хвилин, 2 рази на тиждень.

Відповідно до Положення про заклад дошкільної освіти

(затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 86),

2025/2026 навчальний рік розпочинається 02 вересня 2025 року і закінчується

31 травня 2026 року.

I семестр – з 01 вересня по 26 грудня 2025 року,

II семестр – з 12 січня по 29 травня 2026 року.

З 01 червня по 31 серпня триває літній період, під час якого освітня робота формується відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Для дітей дошкільного віку передбачено канікули, загальна тривалість яких складає **124 дні:**

літні – 90 календарних днів;

осінні – 9 календарних днів (з 25.10.2025 по 02.11.2025);

зимові – 16 календарних днів (з 27.12.2025 по 11.01.2026);

весняні – 9 календарних днів (з 21.03.2026 по 29.03.2026).

Під час канікул заняття з вихованцями не проводитимуться.

У період канікул з дітьми проводитиметься фізкультурно-оздоровча і художньо-естетична робота.

У закладі дошкільної освіти встановлено 5-ти денний робочий тиждень з 10,5 годинним режимом роботи (з 7.00 год. до 17.30 год.)

В 2025/2026 навчальному році в закладі дошкільної освіти функціонуватиме дві різновікові групи загального розвитку:

різновікова група від одного до трьох років – «Бджілка».,

різновікова група від трьох до шести (семи) років – «Сонечко».

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти під час правового режиму воєнного стану:

Освітня діяльність закладу дошкільної освіти здійснюється на основі розробленого плану роботи на навчальний рік і літній період, що схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується його керівником. План роботи літнього періоду може бути як складовою Плану роботи закладу на навчальний рік, так і окремим документом.

Організація освітнього процесу з урахуванням воєнної ситуації у населеному пункті може бути (очна, змішана, дистанційна).

Ефективність освіти дошкільників за такою формою залежить від партнерської взаємодії педагогів і батьків. Питання партнерської взаємодії з батьками дітей у період воєнного стану заслуговує особливої уваги. В умовах сьогодення, коли освітній процес може швидко змінювати форму організації (очна, дистанційна, змішана), збільшується участь батьків у процесі освіти дітей, це сприяє надолуженню освітніх втрат. Вони потребують консультативної підтримки, певних педагогічних і психологічних знань, систематичного супроводу. Варто визначити запити батьківської громадськості й при плануванні діяльності ЗДО врахувати отримані результати та визначити ті форми взаємодії, які будуть дієвими й ефективними. за дистанційної форми організації освітнього процесу в ЗДО не варто вимагати від батьків щоденних звітів про здобутки дитини.

Демонстрацію досягнень дитини можливо провести у форматі виставки, флешмобу і дати достатньо часу для того, щоб батьки змогли долучитися до його участі. З метою сприяння утвердженню сімейних цінностей та активного залучення сім'ї до національно-патріотичного виховання актуально організовувати обмін досвідом між батьками з цього напрямку.

Для вивчення запитів і очікувань батьків щодо надання дітям освітніх послуг, їхньої готовності до партнерської взаємодії у вирішенні завдань розвитку, виховання і навчання дітей, труднощів, які виникають у родинному вихованні щодо забезпечення індивідуальної траєкторії розвитку дитячої особистості, можна провести онлайн-опитування, обговорення актуальних питань в індивідуальних і колективних групах у месенджерах. Зібрану інформацію потрібно враховувати при плануванні роботи ЗДО та груп. При цьому педагогічний колектив має керуватися виключно інтересами дітей, їхніми запитамі, здібностями, можливостями і потребами розвитку життєвих компетентностей у межах формування повноцінної дошкільної зрілості, а не замовленнями батьків, продиктованими амбіціями, бажанням спеціальної підготовки дітей до навчання (уміння читати і писати, розв'язувати задач).

Варто акцентувати увагу батьків, що інструментарій застосовують у форматі ігрової взаємодії дорослого і без жодних вимірювань інтелектуальних досягнень дитини. Висновки за результатами не формулюються, адже це може негативно вплинути на подальшу долю дитини.

Отримані результати слугують орієнтиром для дорослих і дозволяють спланувати подальшу взаємодію з дітьми.

Під час освітнього процесу вихователі повинні постійно перевіряти технічне налаштування, обов'язково звертати увагу на налаштування веб-камери, її необхідно встановити на рівень очей або трохи вище, адже діти повинні бачити очі педагога, важливо дивитися у камеру.

Під час зйомки прагніть до створення коротких і дидактично продуманих відеороликів. Два п'яти хвилинних відео будуть переглянуті з набагато більшою ймовірністю і корисністю, ніж одне десятихвилинне.

Співпрацювати та організовувати зворотний зв'язок з батьками дітей, через вебсайт закладу, програми Skype, Viber, WhatsApp, Telegram та соціальні мережі з питань стану здоров'я дитини, особливостей навчання, виховання, розвитку дітей при використанні дистанційного та змішаного видів комунікації.

Результати зворотного зв'язку сформують основу для планування консультативної та методичної допомоги батькам з різних питань виховання дітей.

Актуальним напрямом є забезпечення інформаційної безпеки дитини. Перенасиченість негативною інформацією шкідливо впливає на психіку дітей, особливо дітей-переселенців, дітей, які були свідками військових дій. Подолати це можна лише завдяки систематичній взаємодії ЗДО з батьками вихованців у таких формах: роз'яснювальна робота щодо негативного впливу надмірного використання медіа на здоров'я дітей та заходи з його мінімізації; необхідності встановлення чіткого режиму дня дошкільників і обов'язкового його дотримання; підвищення загальної комп'ютерної грамотності батьків за допомогою регулярних бесід про тенденції розвитку сучасних комп'ютерних технологій та їхні позитивні й негативні чинники; інформування батьків про способи контролю за діяльністю дітей в інтернеті та способи уникнення комп'ютерної залежності тощо. Безпека і комфорт дитини — загальна турбота педагогів і батьків.

Для ресурсної підтримки батьків доречно використовувати матеріали «Всеукраїнського тижня взаємодії з батьками», розміщені на сайті МОН.

Інформувати батьків щодо допомоги дітям у подоланні негативних наслідків травмуючих подій та адаптації до нових обставин їхнього життя. Для цього практичні психологи мають вести постійне спостереження за ними, а вихователі — враховувати в освітній роботі дані моніторингу психічного стану дітей, організовувати емоційнопідтримувальну мовленнєву комунікацію, використовувати індивідуально дібраний комплекс технологій психолого-педагогічного супроводу.

Використовувати публікації психолого-педагогічного та методичного спрямування, зокрема на сайті МОН "Сучасне дошкілля під крилами захисту" у Telegram-каналі «Підтримай дитину» <https://t.me/pidtrumaidutunyu>.

Проводити роботу з батьками щодо психологічного супроводу дитини у воєнний час, надавати консультативну підтримку щодо допомоги дітям впоратися з тривожністю під час воєнних дій.

Залучати дітей до самостійного виготовлення поробок, малюнків, будь-яких проєктів, адже швидке усвідомлення результату підвищує відчуття спокою і сили.

Спостерігати за поведінкою дитини. У разі регресивного стану (відкатування в поведінці та реакціях до більш раннього віку) доречними будуть тілесні ігри та вправи.

При організації освітнього процесу в очній формі або змішаному режимі слід забезпечити безумовне переривання освітнього процесу, що здійснюється в будівлі, приміщенні закладу освіти, у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення. Учасники освітнього процесу повинні організовано прослідувати до безпечного місця і перебувати в ньому до скасування тривоги, за можливості продовжуючи освітній процес в безпечному місці організувавши освітній процес із урахуванням необхідного корегування, а після відбою тривоги – повернутися до своїх місць.

Під час воєнного стану, з метою створення безпечних умов перебування та організації укриття працівників та дітей у разі сигналу «Повітряна

тривога», у закладі дошкільної освіти організовані безпечні місця в коридорі закладу з урахуванням правила двох стін — правило техніки безпеки, що збільшує шанси на виживання людей в будівлі.

Батьків необхідно ознайомити з протоколами безпеки ЗДО у разі повітряної тривоги, правилами евакуації до укриття, адже вони мають знати, що відбувається з їхніми дітьми, як і куди евакуюють дітей і персонал, як вони самі мають діяти, якщо опинилися під час повітряної тривоги біля закладу. Володіючи такою інформацією, вони зможуть додатково проговорити з дітьми заходи безпеки та заспокоїти їх.

Освітнє середовище, в якому перебувають дошкільники в нових соціальних умовах воєнного стану, має бути не лише безпечним, а й інформативним, цікавим, змістовним, стимулювати когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно - поведінковий розвиток дітей.

Облаштування внутрішнього простору безпечних місць має бути комфортним, містити все необхідне обладнання для організації освітнього процесу (різні ігрові осередки (куточок творчості, читання, тощо).

З метою залучення дітей до різних видів діяльності педагогічному колективу необхідно заздалегідь спланувати змістовий контент роботи, що відвертатиме увагу дітей від хвилювань, страхів та сприятиме зниженню тривожності.

Доцільно використовувати технічні засоби навчання, дидактичні, настільно-друковані ігри, різні види театрів, шашки, шахи, залучати дітей до малювання та поробок з паперу, природного матеріалу тощо.

Питання партнерської взаємодії з батьками дітей у період воєнного стану заслуговує особливої уваги. В цьому напрямі слід відійти від формалізації роботи. В умовах сьогодення, коли освітній процес може швидко змінювати форму організації (очна, дистанційна, змішана), збільшується участь батьків у процесі освіти дітей.

Батьків необхідно ознайомити з протоколами безпеки ЗДО у разі повітряної тривоги, правилами евакуації до укриття, адже вони мають знати, що відбувається з їхніми дітьми, як і куди евакуюють дітей і персонал, як вони самі мають діяти, якщо опинилися під час повітряної тривоги біля закладу. Володіючи такою інформацією, вони зможуть додатково проговорити з дітьми заходи безпеки та заспокоїти їх.

З метою мінімізації та запобігання виникненню посттравматичного синдрому під час перебування дітей в безпечному місці здійснювати їх психологічний супровід.

Щодо психологічного супроводу всіх учасників освітнього процесу ?

Сьогодні, в умовах війни, педагогу необхідно володіти елементарними навичками подолання тривожності, нападів панічної атаки, вміти переспрямувати увагу конкретної дитини, або дітей на позитивні явища, зацікавити їх, знайти способи піднесення їхнього настрою, знати елементарні способи розслаблення дитини у стані нервового напруження.

Для педагогічних працівників, як і для батьків вихованців, надзвичайно важливо володіти елементарними навичками самодопомоги, психологічної допомоги дитині/дорослому у стані стресу. У цьому контексті радимо переглянути Цикл вебінарів за підтримки дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ у співпраці з ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" Міністерства освіти і науки України та громадською організацією "ЛаСтрада-Україна".

Організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану

Організація освітнього процесу з дітьми дошкільного віку в літній період в умовах воєнного стану відбувається з урахуванням низки чинників.

Головне завдання закладів дошкільної освіти – зосередитись на збереженні, зміцненні й відновленні фізичного, психічного та духовного здоров'я дітей.

Діяльність закладів дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану в Україні необхідно спрямувати на організацію змістовної, різноманітної діяльності не лише з метою оздоровлення дітей, забезпечення їх активного відпочинку, закріплення й розширення уявлень про навколишній світ, а й для здійснення психолого-педагогічної підтримки. Тому надзвичайно важливо гнучко підходити до організації роботи закладу дошкільної освіти та

налаштовувати освітній процес так, щоб він був комфортним і нетравматичним для дітей та педагогів.

Тобто робота закладу дошкільної освіти в умовах воєнного стану організовується залежно від конкретної ситуації та з урахуванням заходів та завдань, що визначені військово-цивільною адміністрацією та засновником.

Організація освітнього процесу у закладі дошкільної освіти в умовах воєнного стану здійснюється відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (2021) та враховуються під час взаємодії з дітьми «Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти». Оскільки Стандарт дошкільної освіти є актуальним у будь-який час, утверджує політику держави в галузі дошкільної освіти, то заклад дошкільної освіти має відповідати його вимогам і під час дії воєнного стану.

Планувати організацію освітнього процесу в літній період слід таким чином, щоб максимально забезпечити психологічний комфорт дітей та всіх учасників освітнього процесу, налагодити умови для відновлення їхньої нервової системи, посилити реабілітаційний напрям, забезпечити передусім безпечне освітнє середовище і необхідний психолого-педагогічний супровід освітнього процесу.

Планування освітнього процесу має відбуватися з орієнтацією на тривале перебування в природному середовищі із залученням усіх природних ресурсів (повітря, вода, сонце, пісок, рослини, природне довкілля в цілому тощо), які сприяють загальному розвитку дитини та її освіті в цей період.

Врахувати під час планування й організації освітнього процесу, загальні ситуації, яка склалася в Україні у зв'язку з воєнними діями. Тому слід приділити увагу заходам безпеки в разі надзвичайної ситуації.

Одним із пріоритетних завдань літнього періоду має стати формування в дошкільників свідомого ставлення до власної безпеки, формування в них навичок безпечної поведінки та стресостійкості, збереження життя та здоров'я (фізичного, психологічного, емоційного). Тому варто під час літнього періоду провести Тиждень безпеки дитини. У його межах слід організувати освітню діяльність з дітьми за такими напрямками: правила безпеки під час евакуації, мінної безпеки (правила мінної безпеки, UNICEF розробила спеціальний комікс "Суперкоманда проти мін"); правила дорожнього руху; правила поведінки на вулиці, у транспорті, при зустрічах з незнайомими людьми; правила безпечної поведінки під час відпочинку на сонці, у лісі, біля водойми; користування електричними й газовими приладами; запобігання харчовим отруєнням і кишковим інфекціям та ін.

Одна зі складових безпечного освітнього простору — інформаційна безпека дитини. Дорослим (педагогам, батькам) слід постійно спілкуватися з дітьми, бути поруч, відповідати на їхні запитання, враховуючи вікові особливості. Разом із тим у розмові з дітьми обов'язково наголошувати, що нас захищають і ми переможемо.

При проведенні роз'яснювальної роботи серед вихованців щодо необхідності дотримання ними правил безпеки важливо говорити, що ми знаємо, як убезпечити себе, повторювати правила, як поводитися під час сирени, та правила безпеки під час обстрілів; закріплювати інформацію, яку дитина має знати відповідно до віку (власне прізвище та ім'я, адресу, кого з дорослих і де можна знайти, якщо дитина опинилась сама).

Важливо здійснювати систематичний моніторинг стану здоров'я (фізичного, психологічного) дітей дошкільного віку впродовж дня, співпрацювати із батьками дітей або законними представниками дитини та організовувати зворотний зв'язок.

Під час планування різних форм організації життєдіяльності слід враховувати стан дітей, їхній настрій та віддавати перевагу різним формам взаємодії, як-от:

- бесіди про природу, пору року, про тварин;
- читання художніх творів з інсценуванням;
- образотворча діяльність: малювання, ліплення, конструювання тощо, що може відволікти дитину;
- різноманітні ігри з дітьми, адже для дитини дошкільного віку гра — це насамперед досвід, їхнє життя — це провідний вид діяльності.

Під час організації роботи з дітьми рекомендуємо уникати таких тем:

- про родину, адже зараз багато родин розкидано по різних країнах, ви можете мати справу з дітьми, які втратили когось із рідних;
- про війну, озброєння, небезпечні ситуації, пов'язані з воєнними діями;
- про мирне життя — це, з одного боку, приємні спогади, а з другого — зайве нагадування про те, чого нині складно досягти.

Під час спілкування з дітьми рекомендуємо відповідати лише на поставлене запитання.

У літній період педагоги зазвичай здійснюють освітню діяльність переважно фізкультурно - оздоровлювального напрямку з метою зміцнення здоров'я вихованців. Наголошуємо, що актуальним залишаються наразі Інструктивно - методичні рекомендації «Про організацію фізкультурнооздоровлювальної роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період»

**Розподіл групових фронтальних занять на тиждень
в 2025/2026 навчальному році
у групах з 10,5 годинним перебуванням (5 денний робочий тиждень)
за Освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина»
(лист МОН України № 1/11- 4960 від 23.07.2020) складатиме:**

Види діяльності за освітніми напрямами	Кількість занять на тиждень				
	від 1 до 2 років	від 2 до 3 років	від 3 до 4 років	від 4 до 5 років	від 5 до 6 (7) років
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність*	3	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування**	2	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток***	2	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	9	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків Напрямок – «Дитина в соціумі. Соціально – фінансова грамотність»	-	-	1	2	2
Максимальна кількість занять на тиждень	9	10	12	14	17
Навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,3	1,7	3,0	4,7	7.1

*Години, передбачені на організацію художньо - продуктивної діяльності, розподіляються: музична – 2, образотворча – 2, в тому числі: малювання – 1, ліплення – 0,5, аплікація – 0,5. Для дітей віком від 4 до 6 років передбачено: художня література – 1.

Театральна діяльність буде проводитися протягом дня.

** Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування. За рахунок цих занять будуть проводитися заняття (для дітей віком від 3 до 4 років):

художня література – 1, розвиток мовлення - 2.

*** Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.